

VALTION KOKONAAN OMISTAMAN OSAKEYHTIÖN PERUSTAMINEN**1 Johdanto**

Hallitus on vuoden 2021 puoliväliriihessä päättänyt, että työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle perustetaan uusi erityistehtäväyhtiö osatyökykyisten työllistämiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteltava hallituksen esitys erityistehtäväyhtiöstä on tarkoitus antaa eduskunnalle vuoden 2022 talousarvioesityksen yhteydessä. Yhtiötä on tarkoitus pääomittaa Suomen kestävän kasvun ohjelmasta 20 miljoonalla eurolla vuosien 2022-2023 aikana. Tämän lisäksi vuoden 2022 talousarvioon ja jatkovuosille valtiontalouden kehyksiin on varattu yhtiölle valtionavustuksena 10 miljoonaa euroa vuodessa.

Osakeyhtiö syntyy rekisteröimällä (osakeyhtiölaki (624/2006) 2 luku 9 §). Yksinöikeus toiminimeen saadaan rekisteröimällä tai vakiinnuttamalla toiminimi (toiminimilaki (128/1979) 2 §). Yhtiötä koskevan hallituksen esityksen virkamiesvalmistelussa on ilmennyt tarve saada yhtiön toiminimi rekisteröityä ennen hallituksen esityksen antamista eduskunnalle. Tämä edellyttää käytännössä yhtiön perustamista.

Valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annettua lakia (1368/2007) sovelletaan valtion yhtiöomistusta koskevaan päätöksentekoon. Lain 3 §:n 2 momentin mukaan eduskunnan suostumusta määräysvallan hankkimista koskevaan päätökseen ei tarvita, jos valtio merkitsee osake-enemmistön perustettavassa yhtiössä, joka on pieni tai keskisuuri. Lain 4 §:n mukaan 1 momentin 1 kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto käsittelee asiat, jotka koskevat osakehankintoja valtioneuromistoisissa yhtiöissä. Lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan osakkeita voidaan hankkia valtiolle vain 1) valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitettujen määrärahojen puitteissa sekä siinä mainituin ehdoin ja edellytyksin.

Yllä todetusta valtioneuvoston osakehankintoja koskevasta yleistoimivallasta seuraa, että osakeyhtiön perustamiseen liittyvä osakkeiden merkintä edellyttää valtioneuvoston yleisistunnon päätöstä. Eduskunnan suostumusta määräysvallan hankkimiseen ei tarvita, koska valtion ehdotetaan merkitsevän kaikki perustettavan osakeyhtiön osakkeet, eikä yhtiöllä tule olemaan varsinaista liiketoimintaa ennen sitä koskevan lain hyväksymistä eduskunnassa.

Osakeyhtiö ehdotetaan perustettavaksi ainoastaan yhtiön ja sen toiminimen rekisteröimistä varten. Osakeyhtiön osakepääomaksi ehdotetaan perustamisvaiheessa nolla euroa ja siten osakkeiden merkintähinnaksi nolla euroa. Siten ainoa perustamiskustannus on Patentti- ja rekisterihallituksen käsittelymaksun (380 euroa) suorittaminen. Kaupparekisterin käsittelymaksu suoritetaan työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenoista (32.01.01). Yhtiöllä ei tule olemaan tosiasiallista toimintaa ennen siitä annettavan lain voimaantuloa. Yhtiötä koskeva laki annetaan budjettilakina, jonka nojalla yhtiö pääomitetään lain voimaantulon jälkeen vuonna 2022. Yhtiötä koskevan lain hyväksymisen jälkeinen pääomitus tuodaan valtioneuvoston yleisistunnon päätettäväksi, jonka

jälkeen yhtiön toiminta käynnistetään. Yhtiön osakepääoma on nolla euroa ennen edellä mainittua pääomittamista.

2 Esityksen pääasiallinen sisältö

Työ- ja elinkeinoministeriö valtuutettaisiin valtion puolesta perustamaan uusi valtion kokonaan omistama osakeyhtiö ja allekirjoittamaan yhtiön perustamissopimus ja muut perustamiseen liittyvät asiakirjat, merkitsemään valtion puolesta kaikki yhtiön osakkeet merkintähintaan nolla euroa ja maksamaan muut yhtiön perustamis- sekä yhtiön toiminnan käynnistämisen kannalta tarpeelliset kustannukset

3 Esityksen tavoitteet ja vaikutukset

Osakeyhtiön perustaminen muodostaa valtiolle yksinoikeuden perustettavan osakeyhtiön toiminimeen. Nyt ehdotettavalla menettelyllä suljetaan pois riski siitä, että jokin muu taho kuin Suomen valtio hankkisi yksinoikeuden hallituksen esityksessä käytettyyn toiminimeen ennen lain voimaantuloa ja yhtiön rekisteröimistä. Valtio tulee omistamaan 100 prosenttia perustettavan yhtiön osakkeista.

4 Lisätietoja

Yksinoikeus toiminimeen saadaan rekisteröimällä. Yhtiön lopullinen toiminimi selviää rekisteröintiprosessin yhteydessä.

5 Valtioneuvoston toimivalta

Valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain (1368/2007) 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään, että valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee asiat, jotka koskevat osakkeiden luovuttamista ja osakehankintoja valtioneuromistoisissa yhtiöissä, valtion osakkuusyhtiöissä ja valtion kehitysyhtiöiden suoraan omistamissa yhtiöissä.

Valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 6 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla valtioneuvoston yleisistunnossa ratkaistaan muun muassa valtionyhtiöitä koskevat asiat.